

En büyük muammâ karşısındayız!...

(bir konuşması ?)



دها طوغری

نک نه اولوغنی

اوت ... باقالم اولور - اونک نه اولوغنی دکل، نه کیبی بر دوشونج دره طوغنه اولوغنی - بر  
کوجوک دوشنه آکلانه بیلر جاکمی جم ... فقط هیچ اولماز - معلوماً منزله یعنی بوتونه بیلکیلر منزله  
عدودنده بومعایه *rasgeleceğimizi* آکلانه بیلریم، معنون اولوریم: *emeğim* بوشه  
کیتیمه اولماز. *insânî* شخصیتیزی طیاریده کی طبیعت دیدیکمن (مادی شیلر)  
هره زمان کنده طبیعتیزی، یعنی *insânî* شخصیتیزی طیارله مناسبتیزی دوشونج جاک اولور، نه  
*âlemiyle* قارشیلا شیره جوه اولور، نه ... اومادی شیلرله مناسبتیزی دوشونج جاک اولور، نه  
دیگ ایستورم ... *denotation* (طویغو) صورتنده اولور و بوکیفیتیه (عالم) ساندده (ادراک) ده دیرلر  
مناسبتیزی اولور (طویغو) صورتنده اولور و بوکیفیتیه (عالم) ساندده (ادراک) ده دیرلر  
فرانزجه سی *perception* در، بو تعبیری ترجیح ایدیورم چونکه حالاً قونوشمه آراسنده  
قولانلحقده اولور (انطباع = *impression*) کلمه سنک حقیقته موافقه بر تعبیر اولار یعنی - کجه  
مقاله مده آکلانه و - اک فنا خطای، یا کلمه بر (روح = *farzıyyesi*) نه ترجمان اولم سیدر،  
دیمه دم. روحن اولور آینا کی طحی دومدور و یارلا نه برخی دکلدر، نه و ناصل اولوغنده  
*gerre* قارار بیلن یوقدر و بنم قناعت کوره ایلریده ده بیلر اولمیه بقدر ... بزم  
*insânî* شخصیتیزی دیدیکم روح حقیقتی هیچ بیلر دیکمن حالده وارلنه *denotation* (طویغو) صورتنده اولور و بوکیفیتیه (عالم) ساندده (ادراک) ده دیرلر  
قناعتله آینا نیز، چونکه بزی یا ساقلانه، دوشونج دورن، حرکت کتیده، کنده میزی و اطرافنزه دوشونج دورن  
وارلنی و بعضی *variflar* یعنی بیلریده اولور، روحن وجود منزه آیر بیلر، اولورز فقط بزم  
بدننه نروده کلیور ... بدننیزی براقینجه نروده کیدیور ... بوسوالله دیر بیلر جوابلرک هیچ  
بری معقول دکل! روح، نروده هم کنده میزی همه اطرافنزه دوشونج دورن، یعنی فیلسوف مزاجلی اولان  
خلق بو خصوصده هیچ شیره سی یوقه. فقط دها اینجه دوشونج مراقلی - یعنی فیلسوف مزاجلی اولان  
بعضی کیمه لر، بوتادارجه معلوماً قناعت استیوب صور یورلر: (نه اولوغنی هیچ بیلر دیکمن شیلرک  
کنده میزی هیچ کورم دیکمن روح نروده، اطرافنزه کور و کور، طوتدوغنی تمامی آید دیکمن شیلرک  
نه سی بیلر یور؟) دیورلر.  
بویله مسئله کورده خبری اولما یانه و بویله عجائب دوشونج لره ذهنی قایدیر مایه و قایدیر مایه جاهل  
خانه، کور و کورده خبری آید یکنک وار اولوغنه قوتله آینا نیز، هم او کور و کورده کی کورده  
طیاریده موجود اولوغنه یعنی مستقلاً وار اولوغنه آینا نیز: چونکه حاکم مزاج شیلرکی  
هیچ شیره کورمن صحیح اولوغنی اثبات اتمک ایچونه هیچ بر بیلر حاجت قالمز: (بدننیزی) برکیفیت  
بدننیزی اولوغنی کما بکا اثبات اتمک ایچونه بوتونه خلقی شاهد کتیده بیلر کتیده طیارنیزی  
طبیعتی تشکیل ایدر شیلرله تمامی آید دیکمن زمانه، شوبهاست مرتبه سنده قالب بر ابتدای  
بیلکی منزله قناعت ایدر بیلریدک، فلسفه نامنه توکنم و تسکیم ایدر بیلر منزه  
براندیشه یه مبتلا اولمازده.

طویغونلر



و بداهت برده نك ارزنده

تفكيك

اولاد

روايت نيكي

يا

(ما را م كه بداهت درجه سنده قالان **آشكار** و ابتدائي بيكي بوتوه عاطك  
 خلقي و ايجاد منك ايجاديني و آزموه خوشود يا شامه كفايت ايتسه و ايد يوره  
 او قادر معلومات ايله قناعت ايتسه يدك ، دها خوشه اولمازي پيري ؟ (ده يه جاك سكره  
 به ده جواب اولم **ده يه جكم كه بويله بر قناعت انسانه ايجوه ممكن اولم مازدي . بز ،**  
 انسانه اولم *haysiyyetile* دها اي بيكم و دها اي يامعه و دها اي يا شامه مراقيله  
 ياراديلسه بر مخلوقن . ترقيك برنجي پرسي اولاده بو مراره بز لرده **Cibilli** برخصلت  
 در و مدنيتك باشيمه سائقه بودر . بو مراره سايه سنده و تجربه سايه سنده باييلان تدقيقات  
 علماره جيفي آجيمه و هر علمك كندی دائره سنده كشف ايتسه اولدوغني بعضي عجائب حادثه لر  
**اولاده** - اوآنه قادر بدري طره ايتد يكتن - **تظا هراتك و گورو نو شر ك شيره**  
 گوتور من حقيقتك درده **يك قاريشيه** *muammialar* اولدوغني كوترسه در .  
 بناء عليه عوام خلوه ، حق علم و فلسفه ايله آلفي اولما يانه *havâs* نظره نده حقيقت  
 صاييلان بداهت ، علمار و فيلسوف لر نظر نده **حل ايديلمه سي لازم بر** *muammâ* در .  
 جملك موضوعي علمك ترقي نده فلسفه نده استفاده ايتديكي **ايتك و كلدر** .  
 فلسفه ده و كلدر *estetik* در . فقط *estetik* ك ماهيتي و كوزل صفتك  
 طبيقتي و موضوعنه كوره صلاحيتي تعريف و محدوديني تمينه ايتك ايجوه فلسفه نك ال مرم  
 مقما نك ياننده كچم دن *estetik* **چشمه يول برلم مازدم** ، او مقما نك حواره نده  
 ميره يا قيه **تجملك م ضروري ايد** ، چوكه بوكوره علم **روحمنك طيار بده كي علمله**  
 تماسه بر بوقه سنده واسطه اولاده (طوبى و التارى = *organes de sens*) منك  
 بدري بر حقيقت كوترديكي حادثه لري و دنيا يا نوراماني مادي بر عالمك فوطوغرافيسي  
 اولدورده و كل ، كندی طوبى و التارى منك فعلايشنده حاصل اولاده **وهج بر وجهله اصلي**  
**الذيرمايان** *muhayyel* و عجيب بر جانلي طابو اولدورده تعريف ايد بوره كوزل مرم  
 اولماسه **ضيا ، رنگ و شكل يوقه** ! قولاق مرم اولماسه **صدا يوقه و سائر طوبى**  
 الترم اولماسه ، اونلرك بزده **طوبى لورده يوقه** ! حق بويير منجي عصر ك ال  
 زياره عقلاره حيرت ويره ك فخر نده برى ده **بوتوه كائنانك تملري اولدورده**  
 وجودينه اينانسه اولدوغن سيار **مادي و كل ده** غايت كوچوك **الكتريه قيويلي بون**  
 عبارت كرا . هم بو فكر بر (فرضيه = *hypothèse*) **كل ال مثبت بر حقيقت** ! ... شو  
 حاله نظرا بوتوه **شومادي موجودات عالمي - محدودى مجهول** و دائما فعاليتده -  
*elektromagnetik* **دالفه لري رياضي ايمسه** . بو طوغرو و تجربه ايله تحقيق ايتسه بر  
 كشف اولمقده برابر بويله ك فخره موفقه اولمجه بر طاقيم قابليت لر ياراديلسه اولاده انسانه  
 هجج بر قابيتي تعريف ايد ميره . فلسفه محدودنده ال موده *Muammâ* ايتسه بوا .  
 ايضا هات و ير ميورم **بنم اصل موضوعم** *estetik* **موضوعك** **مثله لر** **هقده**  
**هونكه - نيه تكرار ايد ميم -**  
**ينه تعلقه ايدن**



بعضی مهم معلومات ویرمکدر.  
اولاً بوجتمزده حقیقیه حقیقیه زکری که چاک بر قاج کلمه ناک فیه چه - معناسی بیلدیره حکم؛  
یو کلمه لر کوزل صنفقارده هویه قوللا نیلده ~~تعبیرلر ننددر~~ . بوانه قادار  
سویلده اولدوغم سوزلرک یاریمبله اولکلمه لرک معناسی قولای آکلا شیله جقدر:  
بزم بوتوه مادی شیلرک مناسیتن، محیطن اولان عالم حقدده ~~تعبیرلر ننددر~~  
~~عالم~~ بوتوه معلوماتنک یعنی بیلدکارنک قایناخی در. دیکه که بیلگی دیدیکن  
قاس بر شعور لو شخص ایلده برشی آرا سنده اولور. او شخصه فلسفه لسانده (Sujet) دیرلرکه  
بیلیمک فعلنک فاعلی اولان (nefs) در. بیلیمک شیئه ده - هر نه اولور اولورده! -  
(objet) دیرلر.  
بیلیمک کیفیتی psikoloji ایلده fizioloji ده نیلده علملرک مشترک موضوعلر ننددر.  
مثلاً کورمک بزده یک مهم بر قابلیتدر. بونک ایچوده ده مکمل بر عضوی جزا ایلده یارایلیشمز  
کوزلریمز وار و دماغن ده مرکزی وار. ناصل اولوبورده برشی کوروبورز؟! بو فصوصده هیچ بر طوغور  
فکرمن یوقه! غالباً بزم ایچوده ابدی بر muammâ اولورده قالدیه بر ~~نک~~ در. فقط  
بزده کی کورمک جزا نیک ناصل ایشله دیکنه وائر فائده لی معلوماتن وار. حتی بر هویه علملرک یاریمبله  
سومهم حقیقتی ده بیلیمورز که کور و کز شیلر، اصلنده یعنی کندی عالمنده اولدوقلری کی دکل، بزم  
کوروندکلری شکله بیلیمورز. بونده هیچ شیزه ضرر قالماتدر. مثلاً کوزل کور و کز شیلر ده ادراک  
ایده بیلدیکن vasiق لر نکل شکل و گولکه در. فقط بو وصفلرک هیچ اصلی اولمادی هیچ حقدده  
تحقیق ایتددر. کوزنر اولماسه بونلرک هیچ بری بزم کوروندو کی کی اولمادی. ضیا و رنگ،  
طبیاریکی عالمده ضیا و رنگ اولورده موجود دکلدر. اولنک - haddi zatında یعنی حقیقتده -  
بر شیک غایت سر عقله اهتزازنده عبارت اولدوغنی بوکونه بیلیم یه مکتبای یوقدر. بوقادار عیابوه  
تیره یه شیک ده نه اولدوغنی هیچ بیلیم مدیکن عالمده اوکا ether = edir ده بزم آدلا قمشن.  
تفصیلاته کیرمک ایسته میورم. بوتوه بو معلوماتده حیقار دینن فکرده شونی آکلیبورز واعترافه مجبور اولوبورز که  
دنیا ده یه کوزمزه کورونه دلبر یا نور امانک هیچ اصلی فصلی بوقسمه اونی بزم طریفو آلا نمن اویورور  
دیکه که دنیا ده هر نه وار بر معجزه در. بر او معجزه لرک الک بو یوکی یز و اریست اولورده یارایلیشمز در.  
بیلیمز ده تماماً شخصنک طریفولرنده عبارت اولدوغنی ایچوده subjective در؛ چونکه بیلیمز کور و کز  
شیلرک حقیقتده ناصل اولدوغنی عقالاً استدلال ایدیمورز اوده یک ناقص و غیر معقولدر. فقط حیاتن و  
بوتوه معاملاتن ایچوده دنیا آنجوه







هیچ چیز کو تو من . یعنی بدیهی در . فقط اولی که حقیقتی یعنی اول و غنی ، نه مرده بولوندری  
 هیچ بیایم زو غایب هیچ بیله میه جانز . قرآن کریمک دید یکی کی اولی که بیله جای برشیدر . طویله  
 با شایسته ~~روشنی که~~ قابلیت در طویله دید یکمن زمانه ، خارجیه کی طبیعتک فایز لینی طویانه بر روک و ارتقی  
 قبول اتیک ضروریدر . و بوقابلیت روحی اثبات ایدر .  
 و طویله ، ال بدیهی بر کیفیت و فلسفه . مثله لریله هیچ الفقه اولایا به عوام و خواص ایچونه  
 بداهت حقیقت و یکدر . عالمی که هم عالمی *avant* هم ده فیلسوفلر نظر ندرده بداهتی حقیقت  
 طره اینک قادر قاب بر خطایوقدر . عالمی ایچونه ده فیلسوفلر ایچونه ده بداهت و یکدر .  
 (طویله عالمی = *le monde sensible*) حل اولونم سی ایجاب ایدر . ال هم مختار در فلسفه  
 بویله بر معانیله داعی مناسبتده بولوندر و غنی آکلا و غنی زیاده باشلار . فلسفه تاریختک بزه  
 عرض اتیدیکی فکر و یا نیقلنی صغیر لرینه . باقی ره فلسفی ~~و~~ حاصل تکامل اتیمه اولوندر و غنی داعی  
 آزهیوه طوعز و بر فکر و بویله بیلیر . به اوفا بوراده یک قولده آکلا نیله بیله جله بر لسانه ایله تعریف  
 ایتمک ایستورم ، چونکه *estetik* ماهیتی یک قولای اولامه . حیوه یاریم ایدر . یکدر . بو  
 بو قصه صده مختصرا بویله حکم سوزلر .  
 فکر لری بوقادر ایچونه ایله و بوترتیب اوزره هیچ بر کتابده بولماز سکر . و یکله یکنر ! فلسفه  
 مسئله لری نه کیی رویتیم کردنه طوعز و بر ، کوره چاکر و آکلا به سکر .  
 دنیا - اوکلا قید بر نظر له باقانه ده و حل ، فقط اونی (مشاهده *observation*) ایچک ایسته نیله ، داعی  
 برده کیشیکلان ایچنده یو و لایقوب کیده بر دارلره کیی ~~یعنی~~ بر موجودیت عالیده (کور و نور  
 الکر یوشاهده ~~سند~~ بر معنایقار معنی میال ایسه یعنی بر از فیلسوف مشاجل ایسه ،  
 بوه نیاتک داعی ده کیتم سی اولنک زهنه بر سور و سواللر ایلام ایدر بیلیر که اولنک لهر برینه  
 آزهیوه معقول جوابلر ترتیب ایتم و کجه وجدانی راحت ایدر من . طوعز و رویتیمده  
 اولابوده کیشیکلان



TDV İSAM  
Kütüphanesi Arşivi  
No RTB-404-6